JĘZYK POLSKI – KLASA IV

Opracowane z wykorzystaniem Podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej wprowadzona na mocy Rozporządzenia Ministra Edukacji z 11 marca 2026 roku oraz Programu nauczania języka polskiego dla II etapu edukacyjnego NOWE Zamieńmy słowo autorstw przez Doroty Kujawy-Weinke

Dział / zakres	2 – dopuszczająca	3 – dostateczna	4 – dobra	5 – bardzo dobra	6 – celująca
Czytanie ze zrozumieniem	Z pomocą wyszukuję informacje w tekście.	Wskazuję bohaterów, wydarzenia i główną myśl.	Samodzielnie wyszukuję i porządkuję informacje.	Wyciągam wnioski i interpretuję tekst.	Samodzielnie i twórczo interpretuję tekst, dostrzegam różne znaczenia.
Literatura	Z pomocą rozpoznaję bohaterów i wydarzenia.	Rozpoznaję elementy świata przedstawionego.	Charakteryzuję bohaterów i określam ich relacje.	Analizuję postępowanie bohaterów i problematykę utworu.	Twórczo interpretuję utwór i porównuję go z innymi tekstami.
Poezja	Rozpoznaję wiersz i podstawowe elementy.	Wskazuję podstawowe środki stylistyczne.	Wyjaśniam znaczenie poznanych środków.	Analizuję obraz poetycki i funkcję środków stylistycznych.	Twórczo interpretuję wiersz i dostrzegam jego wieloznaczność.
Gramatyka	Z pomocą rozpoznaję poznane części mowy.	Rozpoznaję i nazywam podstawowe części mowy.	Określam ich formy i funkcje.	Sprawnie stosuję wiedzę gramatyczną.	Samodzielnie rozwiązuję trudne problemy językowe.
Ortografia i interpunkcja	Z pomocą stosuję podstawowe zasady.	Stosuję poznane zasady i poprawiam część błędów.	Samodzielnie wyszukuję i poprawiam błędy.	Wyjaśniam zastosowane zasady.	Bezbłędnie piszę i wyjaśniam trudne przypadki.
Wypowiedź pisemna	Z pomocą tworzę krótką wypowiedź.	Piszę wypowiedź zgodną z tematem.	Tworzę spójny i logiczny tekst.	Samodzielnie tworzę ciekawe i uporządkowane teksty.	Piszę oryginalne, twórcze wypowiedzi.
Mówienie	Krótko odpowiadam na pytania.	Wypowiadam się na znany temat.	Buduję logiczną i spójną wypowiedź.	Argumentuję i dostosowuję wypowiedź do odbiorcy.	Swobodnie prowadzę dyskusję i twórczo prezentuję poglądy.
Lektury	Z pomocą wskazuję bohaterów i wydarzenia.	Znam podstawową treść lektury.	Charakteryzuję bohaterów i omawiam problematykę.	Interpretuję utwór i uzasadniam własne opinie.	Porównuję lekturę z innymi dziełami i kontekstami.
Komunikacja	Z pomocą stosuję zasady rozmowy.	Znam zasady kulturalnej komunikacji.	Potrafię słuchać i wyrażać swoje zdanie.	Argumentuję i respektuję odmienne poglądy.	Sprawnie prowadzę rozmowę i rozwiązuję problemy komunikacyjne.
Samokształcenie	Z pomocą korzystam ze słownika i podręcznika.	Wyszukuję podstawowe informacje.	Korzystam z różnych źródeł.	Selekcjonuję i oceniam informacje.	Samodzielnie rozwijam zainteresowania polonistyczne.

Dla uczniów z opinią PPP kryteria dostosowywane są zgodnie z zaleceniami poradni. Dla uczniów z orzeczeniem dostosowane kryteria znajdują się w IPET.

Opracowano i przyjęto 1 IX 2026r. do realizacji w roku szkolnym 2026/2027 przez zespół nauczycieli języka polskiego:

Duda Michalina, Fąferek Emilia, Ginter Mirosława, Gmerek Hanna

Kamińska Marzena, Król Katarzyna, Żybura Jarosz Danuta

JĘZYK POLSKI – KLASA V

wymagania edukacyjne

Opracowane z wykorzystaniem Podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej z 28 czerwca 2024 r. oraz Programu nauczania języka polskiego w klasach IV–VIII szkoły podstawowej. Zamieńmy słowo autorstwa dr Anny Podemskiej-Kałuża

DZIAŁ / ZAKRES	2 DOPUSZCZAJĄCY	3 DOSTATECZNY	4 DOBRY	5 BARDZO DOBRY	6 CELUJĄCY
Czytanie ze zrozumieniem	Wyszukuję informacje podane w tekście.	Wyszukuję informacje podane wprost. Rozpoznaję głównych bohaterów i najważniejsze wydarzenia.	Odczytuję informacje ukryte. Wyciągam proste wnioski. Określam intencję autora. Rozpoznaję związki przyczynowo-skutkowe.	Analizuję tekst. Wyciągam wnioski na podstawie kilku informacji. Rozpoznaję punkt widzenia autora. Odczytuję znaczenia przenośne. Uzasadniam odpowiedzi cytatem lub przykładem z tekstu.	Samodzielnie i szczegółowo interpretuje tekst. Łączę informacje z różnych fragmentów. Dostrzegam nieoczywiste znaczenia i potrafię je uzasadnić.
Literatura	Wskazuję bohaterów, miejsce i czas akcji. Wiem, o czym jest utwór.	Rozpoznaję elementy świata przedstawionego. Określam tematykę utworu.	Omawiam elementy świata przedstawionego. Charakteryzuję bohaterów. Rozpoznaję rodzaj literacki. Wskazuję cechy legendy, baśni, mitu, noweli. Potrafię uzasadnić swoje odpowiedzi.	Szczegółowo analizuję bohaterów i ich zachowanie. Określam problematykę utworu. Rozróżniam elementy realistyczne i fantastyczne w tekście.	Samodzielnie interpretuje utwory. Porównuję bohaterów i utwory. Formułuję własne wnioski i oceny. Łączę różne teksty kultury.
Poezja	Rozpoznaję wiersz. Wskazuję podmiot liryczny i adresata.	Określam temat i nastrój wiersza. Rozpoznaję podstawowe środki stylistyczne.	Wyjaśniam znaczenie środków stylistycznych. Określam ich funkcję.	Analizuję budowę i język wiersza. Wyjaśniam znaczenia przenośne. Łączę środki stylistyczne z nastrojem i przesłaniem utworu.	Samodzielnie interpretuje wiersz. Dostrzegam symbole, ukryte znaczenia i różne możliwe interpretacje. Uzasadniam swoją interpretację.
Gramatyka	Rozpoznaję podstawowe części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik.	Odróżniam części mowy odmienne od nieodmiennych. Odmieniam wyrazy. Rozpoznaję zaimki. Rozpoznaję zdanie pojedyncze i złożone.	Poprawnie stosuję części mowy w zdaniach. Rozpoznaję typy wypowiedzeń. Rozpoznaję rodzaje zdań złożonych.	Analizuję budowę zdań. Rozpoznaję funkcje wyrazów w zdaniu. Poprawiam błędy gramatyczne i potrafię wyjaśnić, dlaczego są błędami.	Sprawnie analizuję nawet trudne zdania. Samodzielnie wyjaśniam zasady gramatyczne i wykorzystuję je w różnych sytuacjach językowych.
Ortografia i interpunkcja	Znam podstawowe zasady ó/u, rz/ż, ch/h. Wiem, kiedy piszemy wielką literę.	Stosuję zasady pisowni „nie”. Poprawnie zapisuję podstawowe wyrazy z ó/u, rz/ż, ch/h. Stosuję kropkę, przecinek, pytajnik i wykrzyknik.	Poprawnie zapisuję dialog. Stosuję nawias i średnik. Poprawnie używam wielkiej i małej litery. Stosuję przecinki w zdaniach.	Samodzielnie poprawiam błędy ortograficzne i interpunkcyjne. Potrafię uzasadnić zastosowaną zasadę. Poprawnie zapisuję rozbudowany dialog.	Stosuję zasady ortograficzne i interpunkcyjne niemal bezbłędnie, także w trudnych i nietypowych przypadkach oraz tworzę rozbudowane dialogi.
Wypowiedź pisemna	Piszę krótki opis, opowiadanie lub list według wzoru.	Piszę opis, charakterystykę, opowiadanie i list prywatny. Zachowuję podstawową kompozycję.	Tworzę spójną i logiczną wypowiedź. Stosuję akapity. Wprowadzam dialog. Rozwijam opisy krajobrazu, osoby itp.	Piszę rozbudowane, ciekawe i poprawne wypowiedzi. Dobieram słownictwo do formy i odbiorcy. Potrafię stworzyć własne zakończenie.	Tworzę bardzo oryginalne i dojrzałe wypowiedzi. Swobodnie posługuję się językiem. Świadomie buduję napięcie, nastrój i emocje. Popełniam bardzo niewiele błędów.

DZIAŁ / ZAKRES	2 DOPUSZCZAJĄCY	3 DOSTATECZNY	4 DOBRY	5 BARDZO DOBRY	6 CELUJĄCY
Mówienie	Odpowiadam na proste pytania. Wypowiadam się na znany temat.	Buduję kilkuzdaniową wypowiedź. Opowiadam o wydarzeniach, bohaterach i swoich doświadczeniach.	Wypowiadam się logicznie i spójnie. Uzasadniam swoje zdanie. Dobieram argumenty do tematu.	Swobodnie prezentuję swoje stanowisko. Argumentuję i odpowiadam na pytania. Dostosowuję sposób wypowiedzi do sytuacji.	Wypowiadam się płynnie, ciekawie i przekonująco. Samodzielnie rozwijam temat, trafnie argumentuję i reaguję na wypowiedzi innych.
Komunikacja	Rozumiem podstawowy komunikat. Rozpoznaję nadawcę i odbiorcę.	Rozpoznaję cel wypowiedzi. Rozróżniam komunikację oficjalną i nieoficjalną.	Rozpoznaję intencję wypowiedzi, np. prośbę, polecenie, pytanie, odmowę, przeprosiny. Dostosowuję język do odbiorcy.	Analizuję sytuację komunikacyjną. Potrafię odpowiednio reagować w różnych sytuacjach.	Swobodnie dostosowuję język, styl i sposób wypowiedzi do sytuacji, celu i odbiorcy. Rozpoznaję nawet subtelne intencje rozmówcy.
Samokształcenie	Korzystam ze słownika i podręcznika z pomocą nauczyciela.	Samodzielnie korzystam ze słownika ortograficznego, języka polskiego i encyklopedii. Potrafię znaleźć potrzebną informację.	Wyszukuję informacje w różnych źródłach. Potrafię wybrać informacje potrzebne do wykonania zadania.	Samodzielnie zdobywam informacje. Porównuję źródła i wybieram wiarygodne informacje. Sporządzam notatkę.	Samodzielnie planuję naukę i poszerzam wiedzę. Wykorzystuję różne źródła, selekcjonuję informacje i potrafię zaprezentować wyniki swojej pracy.

Dla uczniów z opinią PPP kryteria dostosowywane są zgodnie z zaleceniami poradni. Dla uczniów z orzeczeniem dostosowane kryteria znajdują się w IPET.

Opracowano i przyjęto 1 IX 2026r. do realizacji w roku szkolnym 2026/2027 przez zespół nauczycieli języka polskiego:

Duda Michalina | Fąferek Emilia | Ginter Mirosława | Gmerek Hanna

Kamińska Marzena | Król Katarzyna | Żybura Jarosz Danuta

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO – KLASA VI

Opracowane z wykorzystaniem Podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej z 28 czerwca 2024 r. oraz Programu nauczania języka polskiego w klasach IV–VIII szkoły podstawowej. Zamieńmy słowo autorstwa dr Anny Podemskiej-Kałuża

DZIAŁ / ZAKRES	2 DOPUSZCZAJĄCY	3 DOSTATECZNY	4 DOBRY	5 BARDZO DOBRY	6 CELUJĄCY
Czytanie ze zrozumieniem	Wyszukuję informacje podane wprost. Rozpoznaję głównych bohaterów i najważniejsze wydarzenia.	Wyszukuję informacje podane wprost. Rozpoznaję głównych bohaterów i najważniejsze wydarzenia. 3	Odczytuję informacje ukryte. Wyciągam proste wnioski. Określam intencję autora. Rozpoznaję związki przyczynowo-skutkowe.	Analizuję tekst. Wyciągam wnioski na podstawie kilku informacji. Rozpoznaję punkt widzenia autora. Odczytuję znaczenia przenośne. Uzasadniam odpowiedzi cytatem lub przykładem z tekstu.	Samodzielnie i szczegółowo interpretuje tekst. Łączę informacje z różnych fragmentów. Dostrzegam nieoczywiste znaczenia i potrafię je uzasadnić.
Literatura	Wskazuję bohaterów, miejsce i czas akcji. Wiem, o czym jest utwór. Rozpoznaję podstawowe gatunki.	Omawiam świat przedstawiony. Wskazuję narratora, wątek główny i poboczne. Rozróżniam elementy realistyczne i fantastyczne. Określam tematykę utworu.	Charakteryzuję bohaterów. Rozpoznaję rodzaj i gatunek literacki. Wskazuję cechy bajki, mitu, przypowieści i powieści detektywistycznej. Potrafię uzasadnić swoje odpowiedzi.	Szczegółowo analizuję bohaterów i ich zachowanie. Określam problematykę utworu. Analizuję narrację, wydarzenia i kompozycję. Rozpoznaję cechy gatunkowe i popieram je przykładami z tekstu.	Samodzielnie interpretuje utwory. Porównuję bohaterów i utwory. Formułuję własne wnioski i oceny. Łączę różne teksty kultury.
Poezja	Rozpoznaję wiersz. Wskazuję podmiot liryczny i adresata. Rozpoznaję podstawowe środki stylistyczne.	Określam temat i nastrój wiersza. Rozpoznaję epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie, wyraz dźwiękonaśladowczy.	Wyjaśniam znaczenie środków stylistycznych. Określam ich funkcję. Rozpoznaję osobę mówiącą w wierszu i jej emocje.	Analizuję budowę i język wiersza. Wyjaśniam znaczenia przenośne. Łączę środki stylistyczne z nastrojem i przesłaniem utworu.	Samodzielnie interpretuje wiersz. Dostrzegam symbole, ukryte znaczenia i różne możliwe interpretacje. Uzasadniam swoją interpretację.
Gramatyka	Rozpoznaję podstawowe części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówek, zaimek, przyimek, spójnik.	Odróżniam części mowy odmienne od nieodmiennych. Odmieniam wyrazy. Rozpoznaję zaimki. Rozpoznaję zdanie pojedyncze i złożone.	Poprawnie stosuję części mowy w zdaniach. Rozpoznaję typy wypowiedzeń. Rozpoznaję rodzaje zdań złożonych.	Analizuję budowę zdań. Rozpoznaję funkcje wyrazów w zdaniu. Poprawiam błędy gramatyczne i potrafię wyjaśnić, dlaczego są błędami.	Sprawnie analizuję nawet trudne zdania. Samodzielnie wyjaśniam zasady gramatyczne i wykorzystuję je w różnych sytuacjach językowych.
Ortografia i interpunkcja	Znam podstawowe zasady ó/u, rz/ż, ch/h. Wiem, kiedy piszemy wielką literę.	Stosuję zasady pisowni „nie”. Poprawnie zapisuję podstawowe wyrazy z ó/u, rz/ż, ch/h. Stosuję kropkę, przecinek, pytajnik i wykrzyknik.	Poprawnie zapisuję dialog. Stosuję nawias i średnik. Poprawnie używam wielkiej i małej litery. Stosuję przecinki w zdaniach.	Samodzielnie poprawiam błędy ortograficzne i interpunkcyjne. Potrafię uzasadnić zastosowaną zasadę. Poprawnie zapisuję rozbudowany dialog.	Stosuję zasady ortograficzne i interpunkcyjne niemal bezbłędnie, także w trudnych i nietypowych przypadkach.
Wypowiedź pisemna	Piszę krótki opis, opowiadanie lub list według wzoru.	Piszę opis przeżyć, opis sytuacji, opowiadanie twórcze i list oficjalny. Zachowuję podstawową kompozycję.	Tworzę spójną i logiczną wypowiedź. Stosuję akapity. Wprowadzam dialog. Rozwijam opis przeżyć wewnętrznych.	Piszę rozbudowane, ciekawe i poprawne wypowiedzi. Dobieram słownictwo do formy i odbiorcy. Potrafię stworzyć własne zakończenie.	Tworzę bardzo oryginalne i dojrzałe wypowiedzi. Swobodnie posługuję się językiem. Świadomie buduję napięcie, nastrój i emocje. Popełniam bardzo niewiele błędów.

DZIAŁ / ZAKRES	2 DOPUSZCZAJĄCY	3 DOSTATECZNY	4 DOBRY	5 BARDZO DOBRY	6 CELUJĄCY
Mówienie	Odpowiadam na proste pytania. Wypowiadam się na znany temat.	Buduję kilkuzdaniową wypowiedź. Opowiadam o wydarzeniach, bohaterach i swoich doświadczeniach.	Wypowiadam się logicznie i spójnie. Uzasadniam swoje zdanie. Dobieram argumenty do tematu.	Swobodnie prezentuję swoje stanowisko. Argumentuję i odpowiadam na pytania. Dostosowuję sposób wypowiedzi do sytuacji.	Wypowiadam się płynnie, ciekawie i przekonująco. Samodzielnie rozwijam temat, trafnie argumentuję i reaguję na wypowiedzi innych.
Komunikacja	Rozumiem podstawowy komunikat. Rozpoznaję nadawcę i odbiorcę.	Rozpoznaję cel wypowiedzi. Rozróżniam komunikację oficjalną i nieoficjalną.	Rozpoznaję intencję wypowiedzi, np. prośbę, polecenie, pytanie, odmowę, przeprosiny. Dostosowuję język do odbiorcy.	Analizuję sytuację komunikacyjną. Rozpoznaję ironię, żart i znaczenie niewyrażone wprost. Potrafię odpowiednio reagować w różnych sytuacjach.	Swobodnie dostosowuję język, styl i sposób wypowiedzi do sytuacji, celu i odbiorcy. Rozpoznaję nawet subtelne intencje rozmówcy.
Samokształcenie	Korzystam ze słownika i podręcznika z pomocą nauczyciela.	Samodzielnie korzystam ze słownika ortograficznego, języka polskiego i encyklopedii. Potrafię znaleźć potrzebną informację.	Wyszukuję informacje w różnych źródłach. Potrafię wybrać informacje potrzebne do wykonania zadania.	Samodzielnie zdobywam informacje. Porównuję źródła i wybieram wiarygodne informacje. Sporządzam notatkę.	Samodzielnie planuję naukę i poszerzam wiedzę. Wykorzystuję różne źródła, selekcjonuję informacje i potrafię zaprezentować wyniki swojej pracy.

Dla uczniów z opinią PPP kryteria dostosowywane są zgodnie z zaleceniami poradni. Dla uczniów z orzeczeniem dostosowane kryteria znajdują się w IPET.

Opracowano i przyjęto 1 IX 2026r. do realizacji w roku szkolnym 2026/2027 przez zespół nauczycieli języka polskiego:

Duda Michalina | Fąferek Emilia | Ginter Mirosława | Gmerek Hanna

Kamińska Marzena | Król Katarzyna | Żybura Jarosz Danuta

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO – KLASA VII

Opracowane z wykorzystaniem Podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej z 28 czerwca 2024 r. oraz Programu nauczania języka polskiego w klasach IV–VIII szkoły podstawowej. Zamieńmy słowo opracowanego przez dr Annę Podemską-Kałuża

DZIAŁ / ZAKRES	2 DOPUSZCZAJĄCY	3 DOSTATECZNY	4 DOBRY	5 BARDZO DOBRY	6 CELUJĄCY
Czytanie ze zrozumieniem	Uczeń z pomocą nauczyciela odczytuje podstawowe informacje i określa temat tekstu.	Uczeń samodzielnie wyszukuje najważniejsze informacje, określa temat i główną myśl tekstu.	Uczeń analizuje tekst, wyciąga wnioski i rozpoznaje intencje nadawcy.	Uczeń samodzielnie i wnikliwie interpretuje tekst oraz uzasadnia swoje wnioski.	Uczeń dokonuje pogłębionej i krytycznej analizy tekstów, dostrzegając ich wieloznaczność i konteksty.
Literatura	Uczeń rozpoznaje podstawowe elementy świata przedstawionego, bohaterów, narratora i główny wątek utworu.	Uczeń omawia świat przedstawiony, charakteryzuje bohaterów i określa tematykę utworu.	Uczeń analizuje bohaterów, wątki, problematykę oraz cechy gatunkowe utworu.	Uczeń samodzielnie interpretuje utwór, analizuje jego problematykę, kompozycję i wartości.	Uczeń twórczo i wieloaspektowo interpretuje utwory, porównuje je oraz formułuje oryginalne wnioski.
Poezja	Uczeń określa temat wiersza, wskazuje podmiot liryczny i rozpoznaje podstawowe środki stylistyczne.	Uczeń rozpoznaje środki stylistyczne, określa nastrój, podmiot i adresata lirycznego.	Uczeń analizuje budowę i język wiersza oraz określa funkcję zastosowanych środków stylistycznych.	Uczeń samodzielnie interpretuje wiersz, wyjaśnia jego znaczenia przenośne i uzasadnia swoje odczytanie.	Uczeń dokonuje pogłębionej, wieloaspektowej interpretacji poezji i dostrzega jej różnorodne konteksty.
Gramatyka	Uczeń rozpoznaje podstawowe części mowy i części zdania oraz z pomocą nauczyciela dokonuje prostego rozbioru gramatycznego i logicznego zdania.	Uczeń rozpoznaje części mowy i części zdania, rozróżnia zdania pojedyncze i złożone oraz dokonuje prostego rozbioru zdania.	Uczeń poprawnie określa części mowy i części zdania, dokonuje analizy gramatycznej i logicznej oraz rozpoznaje rodzaje zdań złożonych.	Uczeń sprawnie dokonuje rozbioru gramatycznego i logicznego zdań, rozpoznaje poznane rodzaje zdań złożonych i poprawnie stosuje wiedzę gramatyczną.	Uczeń biegle posługuje się wiedzą gramatyczną, samodzielnie analizuje złożone konstrukcje składniowe i potrafi wyjaśnić zastosowane zasady.
Ortografia i interpunkcja	Uczeń zna podstawowe zasady pisowni wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h oraz podstawowe zasady interpunkcji.	Uczeń stosuje podstawowe zasady ortograficzne, pisownię „nie” oraz podstawowe zasady stawiania przecinków.	Uczeń poprawnie stosuje zasady pisowni ó/u, rz/ż, ch/h, pisownię „nie”, wielką i małą literę oraz zasady interpunkcji.	Uczeń poprawnie stosuje zasady ortograficzne i interpunkcyjne, w tym interpunkcję w dialogach, pisownię zaimków oraz imiesłowów.	Uczeń bezbłędnie stosuje zasady ortograficzne i interpunkcyjne, potrafi wyjaśnić ich zastosowanie oraz samodzielnie dostrzega i poprawia błędy.
Wypowiedź pisemna	Uczeń tworzy krótką wypowiedź na zadany temat, zachowując podstawowe cechy wymaganej formy.	Uczeń redaguje proste opisy, charakterystyki, opowiadania, rozprawki, recenzje i formy użytkowe.	Uczeń tworzy spójne, logiczne i poprawne wypowiedzi, właściwie dobierając formę, argumenty i przykłady.	Uczeń tworzy rozwinięte i przemyślane teksty, sprawnie argumentuje oraz świadomie wykorzystuje środki stylistyczne.	Uczeń tworzy oryginalne, twórcze i dojrzałe wypowiedzi, posługując się bogatym i poprawnym językiem.
Mówienie	Uczeń wypowiada się na znany temat, odpowiada na pytania i przekazuje podstawowe informacje.	Uczeń formułuje własne zdanie, krótko je uzasadnia i przestrzega podstawowych zasad kultury słowa.	Uczeń wypowiada się płynnie i logicznie, argumentuje, podaje przykłady i aktywnie uczestniczy w dyskusji.	Uczeń formułuje samodzielne i przekonujące wypowiedzi oraz dostosowuje język do odbiorcy i sytuacji.	Uczeń swobodnie i twórczo posługuje się językiem, prowadzi dyskusję i świadomie wykorzystuje środki retoryczne.
Komunikacja	Uczeń rozumie podstawowe komunikaty, słucha rozmówcy i podejmuje próbę właściwego reagowania.	Uczeń rozpoznaje podstawowe intencje wypowiedzi i dostosowuje sposób komunikowania się do sytuacji.	Uczeń sprawnie uczestniczy w dialogu i dyskusji, rozpoznaje intencje nadawcy i stosuje zasady komunikacji.	Uczeń świadomie dostosowuje język, styl i sposób wypowiedzi do celu, odbiorcy i sytuacji komunikacyjnej.	Uczeń biegle posługuje się różnymi sposobami komunikowania, skutecznie argumentuje i wykorzystuje środki perswazji.

DZIAŁ / ZAKRES	2 DOPUSZCZAJĄCY	3 DOSTATECZNY	4 DOBRY	5 BARDZO DOBRY	6 CELUJĄCY
Samokształcenie	Uczeń korzysta z podręcznika, słowników i materiałów wskazanych przez nauczyciela.	Uczeń samodzielnie wyszukuje informacje, sporządza notatki i korzysta z podstawowych źródeł wiedzy.	Uczeń sprawnie korzysta z różnych źródeł, selekcjonuje informacje i wykorzystuje je podczas nauki.	Uczeń samodzielnie planuje zdobywanie wiedzy, krytycznie ocenia informacje i rozwija własne zainteresowania.	Uczeń systematycznie i twórczo poszerza wiedzę, samodzielnie korzysta z różnorodnych źródeł i prezentuje efekty własnej pracy.

Dla uczniów z opinią PPP kryteria dostosowywane są zgodnie z zaleceniami poradni. Dla uczniów z orzeczeniem dostosowane kryteria znajdują się w IPET.

Opracowano i przyjęto 1 IX 2026r. do realizacji w roku szkolnym 2026/2027 przez zespół nauczycieli języka polskiego:

Duda Michalina
Fąferek Emilia
Ginter Mirosława
Gmerek Hanna
Kamińska Marzena
Król Katarzyna
Żybura Jarosz Danuta

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO- klasa 8

Opracowane z wykorzystaniem Podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej z 28 czerwca 2024 r. oraz Programu nauczania języka polskiego do serii „NOWE Słowa na start!" dla klas 4–8 szkoły podstawowej opracowanego przez Marlenę Derlukiewicz

	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
1. Kształcenie literackie i kulturowe	Uczeń zna wybrane wydarzenia i bohaterów; rozpoznaje podstawowe rodzaje i gatunki; z pomocą wskazuje elementy świata przedstawionego; odnajduje informacje podane wprost; podejmuje próby odpowiedzi i określenia tematu; wskazuje podstawowe informacje o dziele sztuki, podejmuje próbę opisania go.	Uczeń zna podstawowe wydarzenia i bohaterów; rozpoznaje epikę, lirykę i dramat oraz wybrane gatunki; rozpoznaje podstawowe elementy utworu i środki stylistyczne; z pomocą określa temat i problematykę; wskazuje wartości; podejmuje próbę interpretacji i wyrażenia opinii, rozpoznaje środki wyrazu charakterystyczne dla danego dzieła sztuki.	Uczeń dobrze zna treść lektury; rozpoznaje podstawowe rodzaje i gatunki; analizuje główne elementy świata przedstawionego i bohaterów; rozpoznaje najważniejsze środki stylistyczne; określa temat i problematykę; dostrzega wartości; odwołuje się do kontekstu; interpretuje prostsze teksty kultury, analizuje kompozycje dzieła sztuki.	Uczeń bardzo dobrze zna treść lektury; rozpoznaje rodzaje, gatunki i ich cechy; analizuje świat przedstawiony i bohaterów; rozpoznaje środki artystyczne i ich funkcje; określa problematykę i wartości; wykorzystuje konteksty; interpretuje teksty kultury; formułuje i uzasadnia opinie; stosuje właściwą terminologię, interpretuje przesłanie dzieła sztuki, potrafi porównać je z tekstem literackim.	Uczeń bardzo dobrze zna lektury; samodzielnie i twórczo interpretuje utwory; rozpoznaje rodzaje i gatunki literackie; funkcjonalnie stosuje terminologię; analizuje budowę utworu, bohaterów i świat przedstawiony; interpretuje symbole, alegorie, ironię i komizm; wykorzystuje różne konteksty; dostrzega problemy i wartości; samodzielnie analizuje i porównuje utwory i teksty kultury; formułuje dojrzałe, uzasadnione opinie.
2. Kształcenie językowe – gramatyka	Uczeń rozpoznaje niektóre części mowy i części zdania oraz podejmuje próbę określenia formy wyrazów odmiennych. Rozpoznaje podstawowe różnice między wymową a pisownią; z pomocą wskazuje wyraz podstawowy i pochodny; rozpoznaje niektóre wyrazy pokrewne i podstawowe imiesłowy; podejmuje próbę rozpoznawania zdań oraz odróżniania mowy zależnej i niezależnej.	Uczeń rozpoznaje podstawowe części mowy i części zdania oraz podejmuje próbę określenia formy wyrazów odmiennych. Rozpoznaje podstawowe zjawiska fonetyczne; z pomocą analizuje budowę wyrazu; rozpoznaje wyrazy podstawowe, pochodne i rodziny wyrazów; zna podstawowe formanty i zasady tworzenia wyrazów złożonych; rozpoznaje podstawowe imiesłowy i rodzaje zdań; odróżnia mowę zależną i niezależną w prostych przykładach, podejmuje próbę przekształcenia.	Uczeń rozpoznaje większość części mowy i części zdania oraz stara się określić formę wyrazów odmiennych. Rozpoznaje podstawowe upodobnienia i różnice między mową a pismem; wskazuje wyraz podstawowy, pochodny, temat i formant; rozpoznaje rodziny wyrazów i wyrazy złożone; rozpoznaje i tworzy większość imiesłowów; rozpoznaje większość typów wypowiedzeń i w większości poprawnie je analizuje; odróżnia mowę zależną i niezależną; stosuje podstawowe zasady akcentowania.	Uczeń poprawnie rozpoznaje części mowy i części zdania oraz formę wyrazów odmiennych. Poprawnie rozpoznaje upodobnienia; analizuje budowę słowotwórczą, wyrazy podstawowe i pochodne, rdzenie i formanty; zna zasady tworzenia wyrazów złożonych; poprawnie stosuje imiesłowy i równoważniki; imiesłowowe równoważniki zdań, rozpoznaje różne typy wypowiedzeń i analizuje je; przekształca mowę zależną i niezależną; zna wyjątki w akcentowaniu.	Uczeń bezbłędnie rozpoznaje części mowy i części zdania oraz formę wyrazów odmiennych. Sprawnie analizuje upodobnienia fonetyczne i relację między wymową a pisownią; bezbłędnie analizuje budowę słowotwórczą, rodziny wyrazów i wyrazy złożone; poprawnie stosuje imiesłowy i imiesłowowe równoważniki zdań; rozróżnia i analizuje różne typy wypowiedzeń; sprawnie przekształca mowę zależną i niezależną; poprawnie stosuje zasady akcentowania.
3. Zróżnicowanie języka, komunikacja i kultura języka	Uczeń rozpoznaje niektóre rodzaje słownictwa; z pomocą odróżnia język potoczny od oficjalnego; zna podstawowe zasady grzeczności; podejmuje próbę poprawiania błędów.	Uczeń rozpoznaje podstawowe rodzaje słownictwa; odróżnia wyrazy rodzime i zapożyczone w prostych przykładach; rozpoznaje archaizmy i kolokwializmy; zna podstawowe style i zasady grzeczności; z pomocą rozpoznaje błędy językowe.	Uczeń rozpoznaje podstawowe rodzaje słownictwa, archaizmy, kolokwializmy i zapożyczenia; poprawnie stosuje większość poznanych form nazw; zna sposoby wzbogacania słownictwa; rozpoznaje homonimy i style funkcjonalne; stosuje zasady grzeczności i rozpoznaje podstawowe błędy.	Uczeń rozpoznaje rodzaje słownictwa i ich funkcje; poprawnie odmienia imiona, nazwiska i nazwy miejscowe; zna sposoby wzbogacania słownictwa; rozpoznaje homonimy; rozumie treść i zakres znaczeniowy; rozpoznaje style; dostosowuje język do odbiorcy i sytuacji; stosuje zasady grzeczności; rozpoznaje i poprawia podstawowe błędy.	Uczeń świadomie posługuje się odmianami polszczyzny; rozpoznaje różne rodzaje słownictwa, archaizmy, kolokwializmy, terminy i zapożyczenia oraz określa ich funkcje; poprawnie stosuje nazwy osobowe i miejscowe; zna sposoby wzbogacania słownictwa; rozpoznaje homonimy; rozumie treść i zakres znaczeniowy; rozpoznaje style funkcjonalne; dostosowuje język do sytuacji; rozpoznaje manipulację; rozróżnia normę wzorcową i użytkową.

	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
4. Ortografia i interpunkcja	Uczeń zna niektóre zasady ortograficzne; popełnia liczne błędy, część poprawia z pomocą; stosuje podstawową interpunkcję w prostych zdaniach; podejmuje próby poprawnego zapisu wypowiedzi.	Uczeń zna podstawowe zasady ortograficzne; popełnia błędy, ale stara się je poprawiać; stosuje podstawową interpunkcję; podejmuje próbę poprawnego zapisu cytatów i dialogów.	Uczeń na ogół poprawnie stosuje zasady ortografii; zna podstawowe zasady pisowni , poprawnie zapisuje większość trudnych wyrazów; stosuje podstawowe znaki interpunkcyjne i poprawnie przytacza wypowiedzi.	Uczeń stosuje poznane zasady ortografii i interpunkcji; poprawnie zapisuje wyrazy trudne oraz wyrazy nieodmienne; prawidłowo przytacza cudze wypowiedzi i stosuje interpunkcję w zdaniach pojedynczych i złożonych oraz dialogach, popełniając nieliczne błędy.	Uczeń pisze bezbłędnie lub prawie bezbłędnie; stosując poznane zasady ortograficzne; poprawnie zapisuje wyrazy nieodmienne; bezbłędnie przytacza cudze wypowiedzi; właściwie stosuje interpunkcję w zdaniach pojedynczych, złożonych i dialogach.
5. Tworzenie wypowiedzi – retoryka, mówienie i pisanie	Uczeń podejmuje próbę tworzenia wypowiedzi; wypowiada się na temat, choć tekst może być niespójny; z pomocą buduje prostą argumentację i formułuje tezę; wskazuje argument/przykład; zna podstawowe elementy rozprawki; podejmuje próby streszczania i tworzenia form użytkowych.	Uczeń tworzy wypowiedzi zgodne z tematem; zachowuje podstawowy porządek; podejmuje próbę stosowania akapitów; formułuje prostą tezę; podaje argumenty i przykłady; z pomocą rozróżnia argument i przykład; tworzy prostą rozprawkę i streszczenie.	Uczeń tworzy na ogół spójne wypowiedzi; zachowuje podstawową kompozycję i stosuje akapity; formułuje tezę, argumenty i przykłady; uzasadnia zdanie; rozróżnia argument i przykład; zna zasady rozprawki; tworzy podstawowe formy użytkowe; streszcza i parafrazuje tekst.	Uczeń tworzy spójne, logiczne wypowiedzi; właściwie dobiera formę; buduje wstęp, rozwinięcie i zakończenie; stosuje akapity; formułuje tezę/hipotezę, argumenty i przykłady; uzasadnia stanowisko; stosuje środki retoryczne; poprawnie tworzy poznane formy wypowiedzi; streszcza, parafrazuje i interpretuje tekst głosowo.	Uczeń tworzy samodzielne, oryginalne, spójne i logiczne wypowiedzi; dobiera formę i styl do sytuacji; funkcjonalnie stosuje środki retoryczne; samodzielnie gromadzi i porządkuje materiał; buduje właściwą kompozycję i akapity; formułuje tezy, hipotezy i trafne argumenty; logicznie wnioskuje i polemizuje; tworzy poprawne rozprawki, przemówienia, recenzje i formy użytkowe; sprawnie streszcza, parafrazuje i interpretuje tekst.
6. Samokształcenie	Uczeń korzysta z informacji głównie z pomocą nauczyciela; wykonuje proste zadania; podejmuje próby systematycznej pracy; przedstawia podstawowe wyniki swojej pracy.	Uczeń korzysta z podstawowych źródeł; z pomocą wyszukuje informacje; wykonuje powierzone zadania; podejmuje próby samodzielnej prezentacji wyników.	Uczeń korzysta z różnych źródeł; wyszukuje potrzebne informacje; przestrzega podstawowych zasad korzystania ze źródeł; wykonuje zadania i projekty; prezentuje wyniki pracy.	Uczeń samodzielnie korzysta z różnych źródeł i przestrzega praw autorskich; wyszukuje i porządkuje informacje; systematycznie pracuje; przygotowuje prezentacje i projekty; przedstawia wyniki pracy i formułuje własne opinie.	Uczeń samodzielnie i krytycznie korzysta z różnych źródeł; ocenia ich wiarygodność i przestrzega praw autorskich; rozwija zainteresowania i systematycznie poszerza wiedzę; samodzielnie przygotowuje projekty i prezentacje; aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym i projektach; prezentuje wyniki pracy i formułuje własne, krytyczne opinie.

LEKTURY OBOWIĄZKOWE OMAWIANE W KLASIE VIII:

- Aleksander Kamiński – „Kamienie na szaniec”
- Adam Mickiewicz – Reduta Ordona, Pan Tadeusz – księgi I, II, IV, X, XI, XII;
- Sławomir Mrożek – Artysta;
- Henryk Sienkiewicz – Latarnik, Quo vadis – fragmenty;
- Stefan Żeromski – Syzyfowe prace – fragmenty;
- wybrane wiersze Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Zbigniewa Herberta, Bolesława Leśmiana, Czesława Miłosza, Tadeusza Różewicza i Wisławy Szymborskiej;
- aforyzmy Stanisława Jerzego Leca.

Dla uczniów z opinią PPP kryteria dostosowywane są zgodnie z zaleceniami poradni. Dla uczniów z orzeczeniem dostosowane kryteria znajdują się w IPET.

Opracowano i przyjęto 1.09.2026 r. do realizacji w roku szkolnym 2026/2027 przez zespół nauczycieli języka polskiego:

Michalina Duda	Emilia Fąferek	Mirosława Ginter	Hanna Gmerek
Marzena Kamińska	Katarzyna Król	Danuta Żybura-Jarosz	